

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 16 mai 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2018, în privința inculpatului

Gasnaș Eugeniu.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>02.01.2018 – 02.05.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>30.05.2018 – 14.11.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>15.12.2018 – 30.01.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 16 mai 2018, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Gasnaș Eugeniu a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă a părții vătămate fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului acesteia să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Instanța de fond a constatat că la 01 decembrie 2016, orele 07.20, inculpatul Gasnaș Eugeniu, aflându-se la volanul automobilului „xx”, n/î xx 508, pe traseul R-16 Bălți-Fălești-Sculeni, în apropierea s. xx, r-nul xxi, încalcând cerințele pct. 45 subpct. (1) lit. a), d) din Regulamentul circulației rutiere regulile de securitate a circulației conform cărui: ”conducătorul trebuie să conducă vehiculul în

conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; situația rutieră”, nu s-a isprăvit cu conducerea vehiculului, a pierdut controlul asupra unității de transport, a ieșit pe contrasens și s-a tamponat frontal în autocamionul „xx”, n/î xx xx 993, condus de Țurcan Ion, în urma cărui fapt autocamionul „xx” a fost proiectat pe ambele benzi ale traseului, tamponând microbusul „xx”, n/î xx 650, condus regulamentar de către Dereșovschi Piotr. În urma accidentului rutier, șoferului Dereșovschi Piotr, conform raportului de expertiză judiciară 45/D din 21.02.2017, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de fractură închisă a femurului stâng în 1/3 medie, cu deplasarea fragmentelor.

Instanța a reținut că, cauza fiind judecată în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, probele administrate au dovedit pe deplin vinovăția inculpatului și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana, care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de caracterul prejudiciabil și gradul social al faptei comise, că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența celor care atenuează răspunderea, așa ca căința sinceră, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni din imprudență, de persoana celui vinovat, caracteristica lui pozitivă de la locul de trai, că este căsătorit, fiind unicul întreținător în familie, nu are antecedente penale, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ceea ce a simplificat judecarea cauzei, concluzionând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, acesta, în conformitate cu prevederile art. 364¹ (8) Cod de procedură penală, beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă cu închisoarea.

Totodată, instanța a concluzionat că inculpatul a conștientizat caracterul ilicit al acțiunilor sale și efectul acestora asupra victimelor, recunoscând și regretând săvârșirea faptelor, deci reeducarea și corectarea lui este posibilă fără privare de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La fel, a statuat că partea vătămată a relatat că la moment este în imposibilitate de a stabili cu exactitate suma prejudiciului material și cel moral.

3. Procurorul în Procuratura raionului Fălești, Eduard Fișnic, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 ani 6 luni închisoare, cu executare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Apelantul a invocat că instanța, contrar art. 75 Cod penal, nu a luat în considerație principiile de individualizare a pedepsei, gravitatea faptei, care face parte din categoria infracțiunilor grave, de consecințele survenite, că partea vătămată s-a ales cu vătămări corporale grave, înaintând pretenții de ordina material și moral, care au fost lăsate fără atenție din partea inculpatului.

De asemenea, instanța nu a dat apreciere nici faptului că în urma accidentului rutier au avut de suferit încă patru persoane, doi dintre care s-au ales cu vătămări corporale neînsemnate și doi cu vătămări corporale ușoare.

În aceste circumstanțe aplicarea față de inculpat a pedepsei neprivative de libertate contravine prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, deoarece pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, astfel nu v-a asigura atingerea scopului pedepsei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2018, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a statuat, că prima instanță a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit art. 75 Cod penal, care prevăd scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corijare a celui condamnat, de prevenirea săvârșirii de ei a noi infracțiuni.

Prin urmare, pedeapsa stabilită inculpatului este una echitabilă în raport cu fapta săvârșită, aceasta corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Închisoarea este una dintre cele mai grave pedepse și se aplică doar în cazurile când corectarea și reeducarea condamnatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

Prin prisma prevederilor art. 7, 75 Cod penal, 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, nu poate fi reținut argumentul recurentului, că prima instanță incorect a ajuns la concluzia privind aplicarea art. 90 Cod penal față de inculpat.

Astfel, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului și în bază căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile art. 90 Cod penal.

Așadar, prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei și corect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, just argumentând concluzia prin faptul că inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv, de primar a fost caracterizat ca fiind un cetățean disciplinat, onest, bun gospodar, cu calități de organizator, cu inițiativă care se bucură de autoritate între semenii săi, precum și că a contribuit la descoperirea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei în baza prevederilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, se căiește de cele săvârșite.

Totodată, instanța a luat în considerare și că partea vătămată nu a contestat sentința, acțiunea civilă înaintată de ultimul a fost admisă în principiu pe motiv că dânsul mai are de suportat careva cheltuieli și inculpatul este de acord să i le restituie ulterior integral, înțelegere la care au convenit în prima instanță, că inculpatul anterior nu a avut conflicte cu legea, a săvârșit o infracțiune din imprudență, că procurorul în instanța de fond a pledat pentru stabilirea pedepsei condiționate, concluzionând că în astfel de circumstanțe este neîntemeiată solicitarea invocată în apel referitor la stabilirea inculpatului a celei mai aspre pedepse sub formă de închisoare, cu executare reală, când legea prevede și categorii alternative de pedeapsă, că pedeapsa stabilită de către prima instanță a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, iar careva interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal nu s-au constatat.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că pedeapsa principală și cea complementară, stabilită de prima instanță și menținută de instanța de apel, este una minimă, reieșind din faptul că în rezultatul acțiunilor inculpatului au avut de suferit 5 persoane și au fost deteriorate trei mijloace de transport.

Instanțele greșit și-au motivat soluția la individualizarea executării pedepsei aplicate inculpatului, discordanța între cele reținute și conținutul real al circumstanțelor cauzei, iar ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării dispoziției art. 90 Cod penal.

Astfel, instanțele nu au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 61, 75 Cod penal, nu au ținut cont de circumstanțele reale ale cauzei, care per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

La stabilirea pedepsei, instanțele nu au luat în considerație motivul comiterii infracțiunii, iar faptul că inculpatul a recunoscut vina, nu poate fi apreciat că s-a căit sincer de cele comise, deoarece a recunoscut-o pentru a evita privarea de libertate și asemenea persoane urmează a fi izolate de societate, pentru a preîntâmpina comitere de noi infracțiuni din partea acestora.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, dar nu are antecedente penale, este caracterizată pozitiv, nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele atenuante fiind căința sinceră și recunoașterea vinovăției, cât și de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele

cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Totodată, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului dacă, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să o execute, iar atât prima instanțele au reținut asemenea împrejurări, just concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, pentru o perioadă de probațiune (*pct. 4. din decizie*).

Conform art. 264 alin (3) lit. a) Cod penal, persoana care a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației, ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, este pasibilă de pedeapsă penală sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

Prin urmare, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Totodată, motivele invocate în respectivul recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței

CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod evident, că instanțele nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că a fost aplicată inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 16 mai 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2018, în privința inculpatului Gasnaș Eugeniu x, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 28 februarie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun